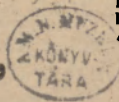

Előfizetési árak:

Egész évre . . . K 10.—
Félévre K 5.—
Negyedévre . . . K 2.50
Egyes szám ára 20 fillér

ABONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Abony, Vasút-utca
Telefon - szám : 37Előfizetési és hirdetési díjak a
kiadóhivatalhoz küldendők.
A nyílt-tér sora 1. - korona**Független társadalmi hetilap**

Felelős szerkesztő és kiadó: Rados Mór

RADOS MÓRIC**Megjelenik minden vasárnap**

Gossmann Ferenc

Abonyban

A katolikusság ünnepe

Lelkes fogadtatás

Nagy ünnepe volt az elmúlt héten az abonyi katolikusságnak. Bérma körútjában Abonyba érkezett Gossmann Ferenc castoriai felszentelt püspök, gr. Csáky Károly váci megyéspüspök helyettese, hogy az ifjú katolikus generációt a bérmlás szentségében részesítse.

A katolikus egyház tagjai minden előkészület megtettek, hogy a püspök fogadtatását, bevonulását és itt tartózkodását minél ünnepélyesebbé tegyék, de kivette részét a lelkes ünnepelésből felekezeti különbség nélkül a város minden rendű és rangú lakossága is. Szerda délutántól péntek délutánig, a püspök megérkezésétől, a püspök távozásáig ünnepi hangulatban volt az egész város, mert mindenkit felemelő érzéssel töltött el az a tudat, hogy a város falai között tartózkodik legnagyobb egyházunk egyik legkiválóbb főpásztora.

Gossmann Ferenc első ízben volt Abonyban. Az egyházmegye jeles főpapját csak hírből ismertük. Nagy tudásáról, nemes szívéről, fenkölt gondolkodásáról, szeretetreméltóságáról szóló hírek előzték meg jövetelét: ez magyarázza azt a fényes fogadtatást, melyben Abony népe a jeles főpapot a püspöki méltóságnak járó hódolatteljes tiszteleten felül részesítette. És Gossmann Ferenc két napi itt tartózkodása után megállapíthatjuk, hogy a jövetelét megelőző hírek elenyészően keveset mondtak a jeles főpapról, aki bevonulása után tartott magasszárnyalású beszédjé-

Diszes bevonulás

vel, a küldöttségek szóno-kainak adott válaszával, szeretelreméltó egyéni érintkezési módjával, a felekezeti lelkészeinek meglátogatásával bebizonyította, hogy méltó arra a hódolatra és rajongó szeretetre, amelylyel Abony közönsége őt körülvette. És Abony közönsége meggyőződött arról, hogy azt a szent hivatást, amelyet Gossmann Ferenc betölt: több szívvel, több ihlettel és odaadással be sem lehet tölteni.

Maradandó hatásgyönyörű emlékeket hagyott itt Gossmann Ferenc a szeretet és béke ápolásának ragyogó példaadásával. Ezt az emléket Abony népe legdrágább kincsei közé sorozza és büszkeséggel tölti el mindanyunk lelkét az a tudat, hogy magas vendégünk ezekkel a szavakkal bucsuzott el tőlünk Abony határánál: „Sosem fogom a jó abonyiakat elfelejteni.”

A püspök fogadtatásáról, bevonulásáról, itt tartózkodásáról és távozásáról a következőkben számolunk be:

A fogadtatás

Szerdán, a hó 13-án délután 3 órakor 20 uri fogaton és 30 szekéren indult el a városház előtti térről az előljáróság, a rom. kath. hitközség és városunk vezetőségének számos tagja, hogy a Törtel felől érkező püspököt az abonyi határnál üdvözölje; a fogatok előtt 60 tagu lovasbandérium haladt. Kevéssel 4 óra után érkezett a püspök fogata törteli kíséretével az abonyi határhoz. Az abonyiak lelkes éljenzéssel és zászló lengetéssel üdvözölték a püspököt, akihez először dr. Madarász Adorján járási főszolgabíró intézett lelkes üd-

vözlő beszédet, majd Egedi József bíró a város közönsége és a kath. hitközség nevében a következő szavakkal köszöntötte a főpásztort:

Méltóságos Püspök ur, kegyes Atyánk!

Az Isten szabad ege alatt, Abony község határánál üdvözölöm méltóságos Püspök urat Abony község nevében az alkalmából, hogy e nép fiatal nemzedékét a bérmlás hiterősítő szentségével ellátandó községünkbe érkezett.

Fogadja méltóságos Püspök ur ezen egyszerű, de keresztény hitében és hazafias érületében tántoríthatatlan népnek legalázatosabb és legmélyebb hódolatát. Mindnyájunk szívéből fakadó azon őszinte üdvkiáltással zárom be szavaimat: az Isten hozta, az Isten éltesse méltóságos Püspök urat!

(Hosszan tartó éljenzés.)

A püspök meghatottan mondott köszönetet a fogadtatására eléje érkezett abonyiaknak, majd elbucszott a törteliektől, akiknek bucsuüdvözletét Aranyi Sándor főjegyző tolmácsolta.

A bevonulás.

Fél hatkor megkondultak a harangok. A püspök és kísérete beérkezett a városba. Jóval előttük a lovasbandérium haladt, a püspök kocsija előtt pedig dr. Madarász Adorján járási főszolgabíró foglalt helyet kocsijában. Mikor a menet a piactérre ért a rossz idő dacára ott várakozó sok ezer főnyi lakosság lelkesen megéljenezte a püspököt, aki fehér ruhás leányok és iskolás gyermekek sorfala között vonult keresztül a hatalmas ivű, gyönyörűen felékesített diszkapu alatt. A püspök és kísérete a plébánián szállott meg, ahonnan néhány percnyi tartózkodás után a templomba indultak.

A templomban.

Zsufolásig megtelt templom várta a főpásztort és kíséretét s amidőn átlépték a templom küszöbét felhangzott a „Jöj el szentlélek Uristen” című szentének, melynek befejeztével a főpásztor megáldotta a népet, majd a szószékre lépett, ahonnan magas szárnyalású fenséges beszédet tartott az emberi hivatás betöltéséről és a kötelességek teljesítéséről. A beszéd látható hatást tett a közönségben. A szent beszéd befejezése után „Ménország királynéja” című szentének következett, melynek befejeztével az istentisztelet véget ért és a főpásztor áldást osztva kivonult a templomból.

Küldöttségek fogadása.

Csütörtökön délelőtt 11 óráig a nők bérmlákoztak. Bérmlás után a küldöttségeket fogadta a püspök.

A kegyuraság nevében Nappel Ferenc elnök

mondott köszönetet a püspöknek azért a kitüntető kegyességért, hogy az abonyi kegyurasághoz tartozó Kécske és Tószeg községek után Abonyt is kegyes volt meglátogatni. Röviden beszámolt a kegyuraság munkásságáról és arról biztosította a püspököt, hogy a patronátus 200 tagja a jövőben is meg fog felelni kötelességének.

A püspök megköszönte a kegyuraság elnökének szives üdvözletét és hangsúlyozta, hogy a jövőre szóló biztatást tolmácsolni fogja illetékes helyen, ahol azt épp oly örömmel fogadják, mint amilyen örömmel látta eddigi útjában, hogy az abonyi kegyurasághoz tartozó hitközségekben mindenütt a legpéldásabb rend uralkodik.

A kegyuraság küldöttségének tagjait bemutatatta a püspök magának és velük elbeszélgetett.

Ezután a református hitközség küldöttsége következett, akiknek nevében

Kiss Zsigmond református lelkész

a következőket mondotta:

Főtisztelendő és Méltóságos Püspök úr! Községünkbe érkezvén Méltóságod magasztos hivatását teljesítendő, általános az öröm a szivekben, mely szinte a lelkesedésig fokozódik, amint ezt tegnap, megérkezésekor kétségkivül tapasztalhatta Méltóságod. Az általános örömből kivészi részét a helybeli református egyház is s hogy ezt kifejezhesse: azért jelentünk meg, mi, egyházunk előljárói, tanítóinkkal együttesen Méltóságod előtt.

Eljöttünk Méltóságodat szívrünk szerint üdvözölni, magas személye előtt tiszteletünket kifejezni. Eljöttünk, mert a keresztényiség magasztos eszméi, fenséges ideái a mi eszméink is, a mi ideáink is. Eljöttünk, mert a vallásos érzés ápolásának, a szivekben megerősödésének egy jelentős mozzanatát véljük feltalálni a Méltóságod fáradozásában. Közelebről abban, hogy a mi községünket is szerencsétlenni s magasztos főpásztori hivatását itt is teljesíti.

A vallásos érzést ápolni, a szivekben megerősíteni, avagy az iránt a sziveket fogékonyá ten-

ni: napjainkban ebben az anyagiasság felé oly nagyon hajló és fogékony korban, amely nehéz, összes testi és lelki erőnket igénybe vevő feladat, ép oly magasztos fenséges hivatás. Ezért köszöntjük mi református egyház is örömmel és tisztelettel Méltóságodat, kérvén az Istent, hogy adjon Méltóságodnak itt mi közöttünk, a mi községünkben is, adjon másutt is, továbbra is elegendő testi és lelki erőt arra, hogy a szivekben mind több és több vallásos érzést fakaszthasson, a keresztyénség felséges ideái, magasztos eszményei iránt a lelkekben nagyobb és lángolóbb lelkesedést nyújthasson.

Isten hozta Méltóságodat! Legyen még egyszer örömmel, szeretettel és tisztelettel köszöntve általunk! S ha majd távozik községünkben vezérelje az isteni kegyelem további lépéseit is!

A püspök

meghatottan mondott köszönetet a református hitközség meleg üdvözlétéért, válaszában különösen hangsúlyozta a felekezetek közötti megértés fontosságát, Isten áldását kérve a református egyház minden tagjára.

Lévay Mihály a rom. kath. iskolaszék és tantestület

küldöttsége nevében köszöntötte a főpásztort a fiui szeretet egész melegével. Beszéde végén Isten áldását kérte a főpásztorra, akinek jólétéért imádkozik a kath. egyház minden tagja.

Válaszában a püspök

dicsérettel emlékezett meg az abonyi rom. kath. tantestület eddigi működéséről és azzal a kéressel zárta szavait, hogy teljesítsék magasztos hivatásukat a népnevelés körül különösen napjainkban, amikor nemcsak a társadalmat, de az iskolát is kikezdi valami rossz szellem. Az Isten áldását kérte az iskolaszék és tantestület minden tagjára.

Az izr. hitközség nevében dr. Blumgrund Naftali főrabbi

a következő beszéddel üdvözölte a püspököt:

Méltóságos Püspök ur!

Az abonyi izr. hitközség nevében és képviselőiben örömmel jelentünk meg mi is a többi felekezet sorában, hogy Méltóságod, mint a kath. egyház egyik disze és hazánk egyik nagytudományu főpásztora iránt érzett mély, tiszteletteljes nagyabecsülésünknek adjunk kifejezést.

Szól ez a mi hódolatunk a fenköltlelkű, nemesgondolkodásu főpápnak, akiben testet öltött Ézsásjás próféta amaz igéje: Erényeid hire előttem jár; amelyek közül jelesen kiválik az, melyet hagyományunk Izrael első főpapjáról is nemes tulajdonságként jegyzett fel: a béke szorgalmazása, a szeretetbe oltott hitnek hirdetése.

Valamint Áron főpap száraz botja — az élettelen kóró — a szentélybe elhelyezve egykoron életre fakadt, virágokat hajtott, gyümölcsöt hozott, ugy látjuk a száraz pálcát, a püspöki jogart Méltóságod kezében — ily fel-

avatott helyen — leveleket hajítani, rügyeket fakasztani, gyümölcsöt hozni: a szeretet leveleit, a testvériesség rügyeit, az igaz békesség édes gyümölcseit.

Látjuk oly fenséges eszméknek fénylő palástjában, melyekről a társadalom fennállása, a különböző felekezetek békés együttélése, erők kifejtése és munkássága közös magyar hazánk javára függ; eszmék, melyek előtt mi tisztelettel hajtjuk meg zászlónkat.

Hiszen az alap, melyen állunk, a forrás, melyből meritünk egy: az Istentől ihletett szentírás. A cél, melyre törekszünk egy: megnyitni a kutató elme, a küzködő munka, a zaklatott szív ajtait, hogy bevonuljon a dicsőség királya.

Fogadja Méltóságod, ki a hit hevével, a szeretet lángjával, a tudomány fényével, a buzgóság melegével, hazafias, szent érzésektől áthatott lelkének szárnyalásával lelkes hirdetője e nemes eszméknek, s ki azokat nemcsak saját személyében, hanem egyházmegyéje nemeslelkű papjai útján is juttatja érvényre, tiszteletteljes üdvözlétünket ama imádságos kívánságunk kapcsán, hogy legyen Isten áldása magasztos működésén, hogy siker koronázhassa törekvéseit. Adja az Ég, hogy sok-sok éven át egészségben töltsé be szent tisztjét hiveinek áldására, az emberiség javára, a haza üdvösségére! Legyen áldott, aki jött az Úr nevében!

A püspök

hosszasan felelt a főrabbi ékes szavaira és hangsúlyozta, hogy csak mélyen érző szív sugalhat ily őszinte gondolatokat. Jóleső érzéssel állapította meg, hogy a béke és szeretet szelleme lebeg a felekezetek felett és hogy ez annak tulajdonítható, hogy az isteni gondviselés által a nép vezetésére hivatott szellemi vezérek átértik nagy és felelősségteljes hivatásukat. Isten áldását kéri a kitközség minden tagjára.

A községi képviselőtestület

nevében Pap Péter főjegyző köszöntötte a püspököt, aki jött az Úr nevében, hogy hirdesse a szeretetet. A közigazgatás miszióját fejtegeti, amelylyel a közigazgatás az iskolához és templomhoz vezet az ifjuságot, ép-ugy, mint a polgárokat. A képviselőtestület nevében örömmel köszönti a főpásztort, kívánva, hogy érezze jól magát Abonyban.

A püspök válasza.

Mélyen meghatott az a szíves fogadtatás, amelyben az abonyiak részesítettek mihelyt átléptem e község határát. Az abonyiak figyelmessége jóval felülhaladta várakozásomat. Az itt tapasztaltak igaz örömet szereznek lelkemnek és kérem Önöket, hogy tartsanak meg emlékezetükben, amint én is mindenkor szívesen fogok visszagondolni Abonyra. Isten áldja meg Önöket, Abony község minden lakóját.

Az állami polg. iskola

tantestülete nevében Homoky István igazgató szívélyesen üdvözölte a magas vendéget és a

bérmálkozó növendékek nevében köszönetét fejezte ki.

A püspök

a szeretetteljes üdvözlét megköszönte, válaszában röviden rámutatott arra a közös célra, amely felé a templom és iskola törekszik és amely törekvést Isten kegyelme kíséri, ha áldozatkész tevékenységgel teljesítjük kötelességünket.

A Kereskedők Egylete

nevében Havas Ignác elnök fejezte ki a magas vendég iránt az abonyi kereskedők hódolatát és tiszteletét, amelyet a püspök szeretetteljes szavakban köszönt meg.

A Polgárikör, Ipartestület, Kath. Olvasóegylet, Népkör, Kath. Munkásegylet, 48-as kör és az Általános Munkásképző

megbízásából Pap Péter főjegyző köszöntötte a püspököt. Kifejtette, hogy a körök is, mint Abony társadalmi életének tényezői örömmel ragadták meg az alkalmat, hogy hódolatteljes tiszteletüket kifejezésre juttassák a jeles főpap előtt.

A püspök

szívesen fogadta a körök üdvözlét és hangsúlyozta, hogy a körök és egyletek működésének nagy fontosságot tulajdonít, mert a tömörülésben a szétforgácsolt erők egyesítését látja már pedig az erők tömörítésére minden magasabb cél érdekében szükség van. Kívánja, hogy Isten áldása legyen a körök és egyletek működésén, hogy dolgozva, küzdve, fáradva a cél érdekében eredményhez jussanak.

Temesközy Gerzson.

a Magyarországi Munkások Rokkantegylete abonyi fiókjának és az abonyi Temetkezési Egylet másfélezer tagjának nevében a következő üdvözlő szavakat mondotta:

Méltóságos Püspök ur!

A magyarországi munkások rokkant nyugdíjgyűlése és a helybeli általános temetkezési egylet másfélezer tagja nevében üdvözlöm méltóságos és főtisztelendő püspök urat és midőn bensőséges tiszteletünk és szeretetünkről biztosítani szerencsém van, kérem és kérjük a gondviselést hogy adjon Méltóságodnak erőt egészséget magasztos hivatásához és sikert áldásos működéséhez.

A püspök

megköszönte a küldöttség üdvözlét s néhány szóban dicsérőleg és elismeréssel emlékezett meg arról a nemes hivatásról, amelyet a Rokkant Egylet és a Temetkezési Egylet az előregeedett, elfáradt emberek felségítésére, istápolására betölt.

A küldöttségek hosszú sora ezzel be is zárult.

Diszebéd.

A küldöttségek fogadása után déli egy órakor diszebéd volt a püspök tiszteletére a plébánián. Az ebéden a püspökön és kísérierjén, Lepey Emil szentzéki ülnök, karkáplán és sek-

restye igazgatón kívül az egyházak, kegyuraságok, hatóságok képviselői, valamint Horváth József ceglédi prépostplébános, Hainiss Dezső helyettes esperes, Ujkécskei plébános és Kiss József váchartyáni plébános vettek részt. Az ebéd, amelyen a legizletesebb ételeket szolgálták fel, mindvégig kellemes hangulatban folyt le.

A délutáni órákban a püspök meglátogatta a felekezetek lelkészeit.

A püspök távozása

Pénteken délelőtt a férfiak bérmálkoztak. A déli órát a püspök a plébánián töltötte. 3 óra után gyülekeztek a fogatok és kocsik a városház előtti téren, hogy a távozó püspököt elkísérjék a szolnoki határig. 4 óra felé a szakadó esőben százával álltak az emberek a piactéren, hogy bucsut intsenek a távozó püspök felé. 4 órakor harangok zugása jelezte, hogy a menet elindult. A diszkapu alatt haladt keresztül hatalmas kísérettel a püspöki fogat, amely előtt a lovasbandérium vágatott. A szolnoki határnál, ahol a polgármester vezetése alatt a szolnokiak várták a hozzájuk érkező püspököt, bucsuzott el Abony községe nevében

Nagy Lajos

a következő beszéddel:

Méltóságos Püspök ur!

Ebben a pillanatban, amidőn nemcsak hitközségünk minden egyes tagja, de községem minden polgára bucsú üdvözlétét óhajtom tolmácsolni: nem találok megfelelő szavakat — azon kellemes impressiók hatása alatt, melyet Méltóságod nemcsak magasztos egyházi funkciója, hanem társadalmi érintkezése által is reánk gyakorolt.

Azon rövid idő, melyet körünkben töltött elegendő volt nekünk arra, hogy szívjóságát, nemes lelkét és egész egyéniségét megismerjük. Az a szeretet tehát, melyet méltóságod iránt eddig is tápláltunk csak fokozódott.

Éppen ezen impressiók hatása alatt azon óhajunk kifejezésével búcsúzunk, hogy adjon a jóságos Isten Méltóságodnak — magasztos hivatásának betöltéséhez — elegendő lelki és testi erőt, s hogy egyházunk és sok megpróbáltatásnak kitett drága hazánk ügyét még hosszú éveken át szolgálhassa. Isten áldó keze vezérelje további magasztos utain.

Szinte könnyekig meghatva mondott bucsú a püspök az abonyiaknak, ezen szavakkal fejezve be bucsuzását: „Sosem fogom a jó abonyiakat elfelejteni.”

Az abonyi kíséret visszafordult és mialatt Abonyban Gossmann Ferenc püspök két napi itt tartózkodásának eseményeit tárgyalták, Szolnokon hatalmas tömeg sorfala között bevonult a templomba a hatalmas erejű szónok és meggyőző erővel, igazán gyönyörű fenséges beszédet tartott.

Szolnokon mintegy 4000 bérmálendő jelentkezett. Nálunk két nap alatt 1600 embert bérmált meg a püspök, aki el volt ragadtatva az abonyiak figyelt-

mességétől és attól a rendtől, amelyet a templomban és a község körében mindenütt tapasztalt. Büszkék vagyunk a magas vendég dicséretére, de ez a dicséret elsősorban és mindenek felett ft. Lévy Mihály apát esperes plébánosnak jár ki, aki több mint egy évtized munkájának fényes eredményében gyönyörködhetett a püspök itt tartzkodása alatt. Mert — legyünk őszinték — Lévy Mihálynak sokat köszönhet az abonyi katolikus hitközség, amelynek külső és belső ügyei teljesen rendbe jöttek az utolsó tíz esztendő alatt és — (ezt a kath. hitközség egyik oszlopos tagja mondotta nekem) — az utolsó tíz esztendő a nép vallás-erkölcsi életén, életfelfogásán és modorán, békeszereteten is igen sok változást idézett elő és ez kizárólag Lévy Mihály érdeme. Éppen ezért Gossmann Ferenc itt tartzkodásának maradandó, kellemes emlékei mellett mindenkor ott lebeg Lévy Mihály neve is.

A Nemzeti Népszövetség és a bukaresti magyarok

A Bukarestben élő 60000 főnyi magyarság közművelődési egyesülete a múlt évben kirándulást tervezett ősi hazájának soha nem látott fővárosába Budapestre. A kirándulásra mintegy 500-an jelentkeztek iparosok, kereskedők, nagyobb részben olyanok, akik Románia fővárosában állandóan letelepedve élnek, s voltak közöttük olyan magyar barát román ügyvédek és orvosok is, akik idegenbe szakadt véreinkkel testvéri barátságot tartanak fenn. A múlt nyár folyamán kitört második Balkán háború és az utána következett kolerajárvány azonban megakadályozta akkor bukaresti testvéreink budapesti látogatását. A közművelődési egyesület nem ejtette el a budapesti kirándulás tervét, hanem megvalósítását ezidőre halasztotta s a kirándulás idejét most a pünkösdi ünnepekre állapították meg. A budapesti tartózkodást 4 napra tervezték, ami alatt meg fogják tekinteni a főváros nevezetességeit és egy napra kirándulnak a festői szépségű Visegrádra is.

A kiránduló magyarok a külföldi magyarság érdekeit is védő Nemzeti Népszövetséget kérték fel arra, hogy a látogatás programját előkészítse, részükre különböző helyeken kedvezményeket eszközöljön ki és a fővárosban kalauzolja. A Nemzeti Népszövetség készségesen vállalta ezt a programjának megfelelő feladatot, hiszen főcélja az, hogy az egész magyarországot egy táborba tömörítse társadalmi és valláskülömbőség nélkül és a külföldi magyarság és az anyaország között megglazult kapcsolatot visszaállítsa és erősítse. Ennek a céljának a szolgálataiban különös súlyt helyez a Nemzeti Népszövetség arra, hogy tagjai között a magyarságot osztó politikai, társadalmi és vallási

külömbőségek kiküszöböltessenek olyan módon, hogy mindenki a saját vallási meggyőződésének megőrzésével és ápolásával az egységes magyar nemzeti társadalomnak elvégzett munkája értékéhez mérten hasznos és érvényesülő tagja lehessen és hogy a Nemzeti Népszövetségbe beszervezett egységes magyar társadalom legyen alsója az egységes magyar nemzeti államnak. A bukaresti magyarság ezeknek a nagy érdekeknek felismerésével fordult a Nemzeti Népszövetséghez s megkeresésében kifejezetten arra hivatkozik, hogy a magyar nemzethez való tartozandóságát a vallás erkölcsi alapon álló és a magyar nemzeti néperdekeket felekezeti és társadalmi különbség nélkül szolgáló szövetséggel való kapcsolatban akarja külsőleg is kifejezésre juttatni. A Nemzeti Népszövetség igazgató tanácsa örömmel fogadta a bukaresti magyarságnak ezt a hazafias indokból fakadó megkeresését, mely alkalmul szolgál arra, hogy a népszövetség a külföldi magyarság szervezésének első nagy lépését a bukaresti magyarok között megtehesse.

Kulturát a falvaknak

Aki bejárja közép vagy észak Európa civilizált vidékeit, annak az első dolog, ami a szemébe ötlök, hogy város és falu között alig van valami számba vehető különbség. Nem beszélünk világvárosokról, amelyeknek ugylátszik, mindenhol az a rendeltetése, hogy ott halmozódjanak fel a legraffináltabb élvezetek, ott mutassanak be minden újdonságot, minden szépséget, ami a huszadik század sok tekintetben egészségtelen gondolkodásu embereinek szép csakis. Nem beszélünk világvárosokról, csak olyanokról, amelyekben a polgári gondolkodásmód és polgári erények találnak otthonra. Az ilyenfajta városok és falvak között nyugaton édes-keves a különbség, úgy hogy az ember jóformán azt sem tudta, mikor van faluban, mikor van városban.

Mennyivel másképpen van ez nálunk! Itt bizony hamarosan megtudjuk, ha falura kerülünk. Poros utcák, fásítatlan utak, a lábikránkba szerelmes kuvaszok, az utcára kifolyó trágyalé jellemzi a magyar falut külsőleg. Szórákozást más nem nyújt, mintha a kétes tisztaságu korcsmában gyönyörködünk abban, hogy verekszenek a jóvérű legények. Ha valakinek nem tetszenek ezek a harcias élvezetek, elnézegetheti órák hosszát, hogy a község háza előtti pocsolyában mint uszáknak az elfajzott kacskák és libák. Könyveket, újságokat a kormány által hivatalból küldetteken kívül aranyért sem lehet találni. Ezek nagy része sem valamilyen közkönyvtárban lehető fel, hanem más fajta »köz«-helyeken.

Egy szó mint száz, ami falvaink meglehetősen szűkölködnek abban a táplálékban, amit a lélek megkíván. Jó részben ez az

oka aztán annak, hogy a falvak népe igazán minden szívfájdalom nélkül veszi a kezébe a vándorbotot s megy városba, vagy még annál is messzebb: Amerikába. A testére városokban sőt talán a tengeren túl is jóval nagyobb nyomorúság várakozik. Hiszen a városba özőnlő földműveió proletárság valósággal koplalásra ítelt sereg abból a kis keresetből, amihez véletlenül hozzájut, magának és családjának becsületesen jóllakni sem lehet. Otthon az áldott anyaföld legalább a testi táplálékot megadta, ha egyebet nem, a jóízű tápláló rozskenyeret és a paprikás szalonnát.

Igen ám, de ezzel szemben városban ezer és ezer szórakozás kínálkozik, ezer és ezer olyan esemény adja elő magát s olyan tárgy ötlök a falu unalmától megcsömörlött ember szemébe, ami táplálja a lelket, ami egész sereg új forgalmat, új gondolatot nevel az ember agyában, vagyis ami neveli a lelkek mélyén csirázó kulturát. Husz fillérért megláthatja a falusi embert az XX. század csodáját, a mozit, a robogó villamos, a töffgő automobil, az ingyen látható repülőgépek, az égbe nyuló paloták számai, a múzeumok, képtárak s más ezernyi látványosság, a pormentes utca hetekre hónapokra való emésztési anyagot ad az agyvelőjének. És a legtöbb elfelejti a testi nyomort csak azért, hogy a lelke, az agyveleje minden nap új élvezetekben részesül.

Nem is csoda tehát, ha a falu ezernyi baját ismerők már régóta sürgetik, hogy adjunk kulturát a falvaknak is. A kultúra, ez a szellemi táplálék miért legyen kiváltsága kizárólag a városoknak. Miért kell a falusi embernek csak esztendő multával megtudni azt, hogy Albánia határát, hogy kerekítették ki? Miért kell tifuzsos kutból inni a falu népének, míg a városi nép milliós vizetékek vagy ártézi kutak egészséges vizét fogyasztgatja.

Ezeket a kérdéseket a gazdasági társadalom vezeterei hangoztatják már évek óta. A Temesvárott június hó 17-én tartandó országos gazdasági programjába is fölvezték a falusi kultúra emelésének követelését. Ugy véljük azonban, hogy az erre vonatkozó kívánságoknak most már igazán erőteljesen kell elhangzania. Menjen tehát el mindenki Temesvárra, aki ismeri a falvak szellemi nyomorúságát, aki az egész nemzet jövője érdekében kívánatosnak tarja a falu szellemi újjászülését.

Az országos fagyok.

A gondok barázdája egyre sokasodik a magyar homlokokon. A háború- és pénzválság súlyos másfél esztendeje nehezedett ránk s a gazdasági pangás keserves korszakán még nem estünk túl, máris új csapást zudít ránk ezuttal a kegyetlen természet. A májusi enyhe fuallatt helyett zor-

don fagyos szél süvített végig hegyeinken rónáinkon, s nyomában pusztulás, szép reménységek tönkretétele jár. A borzasztó fagy, mely két éjjelen át végezte kegyetlen munkáját, az eddig sem tulságosan kedvező terméskilátásokat szinte sötétekké változtatta. Hogy mi esett áldozatul ennek a végzetes elemi csapásnak, azt ma még csak sejtethetjük, de már ebből a sejtelemből is leverő bizonyosságok merednek elénk. Szőlő- és gyümölcsstermelésünknek több mint fele elpusztult s a kalászosokban is tömérdek a kár, hacsak az igazán jótékony májusi időjárás nem javít rajtuk.

A magyar gazda baja az egész ország baja. Az ő munkája, az ő sikere, vagy balsorsa irányítja gazdasági életünket. Magyarország termése még mindig a döntő tényező Magyarország gazdasági fejlődésében. A termés esélyei nálunk minden térre kihatnak. Megérzi a kereskedelem és ipar, megérzik e bankok és takarékpénztárak, kifejezésre jut a vasutak és közlekedési vállalatok bevételeiben s a gazdasági élet legapróbb részéig elhat az áramlat, mely a főforrásból, a terméskből indul ki. Minden bajaink közt tán ez a legnagyobb. Hogy nem tudtuk s csak nehezen tudtuk gazdasági életünket az elemektől, az időjárástól a nap és felhő szeszélyeitől emancipálni. Ez az egyoldalúság a nemzeti gazdaság alapján teszi számunkra nehezzé a létért való küzdelmet, a jövő fejlődés kalkulálását s bizonyos mérvű állandóságát. Ahol egyetlen éjszaka száz milliókra menő veszteség sujthatja az ország gazdasági életét, még pedig oly mértékben, hogy minden termelési és kereseti ág együtt szenvedni nemcsak a közvetlen veszteséget, de messzebbre kiható következményeit is, ott ingatag talajon áll minden existencia és könnyen meginognak a nemzeti fejlődés pillérei is.

Ezek az aggodalmak és veszedelmek nem mai keletűek. Sajnos azonban, hogy hijján voltunk és vagyunk ma is egy nagy szabásu, messzelátó politikának, amely a magyar ipar teljes erőfelfejtését rendszeresen, tudatosan, áldozatkészen mozdítaná elő s nem azt nézné, vajjon az egyik gazdasági osztály a másikkal szemben minő egyensúlyviszonyba kerülhet, hanem azt, hogy a nemzeti termelésnek bázisa szélesebb, biztosabb és kiadósabb legyen.

Ime, egy kegyetlen, fagyos éjszaka tizannyit pusztít a nemzeti vagyonból és keresetből, mint amennyivel megalapozni és biztosítani lehetett volna életképes vállalatok keletkezését fenntartását és fejlesztését. Azok a milliók, amelyek egy új gazdasági alap megerősödésére szolgálnak, amely nem az idő szeszélyétől függ, hanem a munka és tehetség megbízható és állandó erőitől, egyuttal nemzeti megerősödésünkre is szolgálhatnak, mert az egyik oldalon szenvedett veszteséget a másik oldalon rezultáló haszontöbblettel pótolnák. Ha ma igazi, nagyarányú és jól megalapozott magyar ipar lenne s vele együtt szárnyát bonthatná az életerős és versenyképes ma-

gyar kereskedelem, nem kellene annyira kétségbeesnünk egy éjjeli fagy rettentő pusztításain.

Több és többféle erőt állítani a nemzetfejlődés szolgálatába, kiszélesíteni a nemzeti termelés területeit, biztosítani annak lehető állandóságát és előmozdítani fokozatos virágzását: ez az igazi nemzeti politika, amelyet nem renditene meg egy éjjeli fagy s nem irányítan szél és eső szeszélye, hanem a munka kifogyhatatlansága, a termelés intenzitása és az emberi tudás és számítás észszerűsége.

Mi újság?

Beszélik . . .

hogyan a püspök előtt megjelent küldöttségek közül hiányzott egy küldöttség. Azt mondják, hogy a küldöttség személyi okokból maradt el. Nem a püspök személyéről van szó. Akinek személyéről szó van, az úgy látszik erősen összetéveszti a dolgokat, a szavakat, a jelszavakat és a többek között talán azt hiszi: „L'etat c'est moi” (az állam én vagyok) és mert ő, nem akart megjelenni, elmaradt egy nagy és előkelő társadalmi közület küldöttsége. Beszélik, hogy a tagoknak nem igen tetszik ez a dolog. A tagok beszélnek. És meg vagyunk győződve, hogy holnap és holnapután azt fogják beszélni, hogy nem kellett volna leírni azt, amit ők beszélnek. El kellett volna menni és akkor nem kellett volna írni

. . . . hogy gőzfürdő lesz Abonyban. Máskor is beszéltek ezt és hasonlót és mégsem lett belőle semmi. Most az egyszer azonban mégis csak meglesz, mert aki meg akarja csinálni, az keveset beszél és annál többet cselekszik. Eddig megfordítva volt

. . . . hogy a szombat délutáni jegeső sokat ártott a szőlőknek. Lehetséges. A dologban csak az az érdekes, hogy az egyik szőlősgazda, aki az általános fagykár után arról panaszkodott, hogy a szőlő 300 százaléka elfagyott, a jegeső után egy félórával azt panaszolta, hogy a jég a szőlőjében újabb 10 százalékat kárt okozott.

— **Sorozás.** Holnap kezdődik a sorozás. Elviszik a legények elejét. Abonyból 346 katonaköteles áll a sorozóbizottság elé, Zagyvarékasról, 104, Tószegről 65, Jászkarajenőről 176, Kocsérról 86, Tápiógyörgyéről 93, Törtelről 94, Újszászról 69. A járás egész területéről összesen 850 katonaköteles áll a sorozóbizottság elé. A sorozás holnap 18-án veszi kezdetét és tart 25-éig bezárólag.

— **Országos vásár.** Mához egyhétre Abonyban országos vásár lesz.

— **Szalonkon** ma van az országos kirakodó és állatvásár, melyre vészmentes helyekről mindenféle jószág felhajtható volt.

— **A moziban** ma délután 4, este 6 és fél 9 órakor, valamint hétfőn este fél 9 órakor szenzációs előadások lesznek. A műsor a következő számokból van összeállítva: 1. Az adriai tenger, természetes. 2. Az égi áldás, humoros. 3. A vén hajós hőstette, dráma. 4. Bárány Fejérváry Géza temetése, eredeti helyszíni felvétel. 5. 6. 7. 8. Juanita, vagy csatornától a szinpadig, dráma 5 felvonásban. 10. Polidor családi perpatvara, kacagató. Vasárnap délután az előadás pontosan 4 órakor kezdődik.

— **Jégverés.** Szombaton délután 1 és 2 óra között egy félóráig tartó jegeső volt. Mogyoró nagyságu jég szemek estek, melyek tetemes kárt okoztak a vetésben.

Pályadíj a gyümölcsfatenyészőknek. A Magyar Földhitelezet a hazai gyümölcsfatenyészésnek közszégi faiskolák útján való előmozdítása céljából ez évben is egy darab hatszáz koronás két darab négyszáz koronás és tizenhét darab kétszáz koronás díjat tűz ki oly tanulóknak jutalmazására, kik faiskolát kezelnek és a fatenyészés terén szembetűnő sikert képesek fölmutatni. E díjakra pályázhat minden magyarországi közszégi faiskolát kezelő néptanító, valamint oly közszégi kertész is, ki a faiskola kezelésén kívül a népiszkolában a gyümölcsfatenyészést hivatásszerűen tanítja és tanításának eredményeként közszégében és vidékén a nemes gyümölcsstermelés terén látható sikert képes fölmutatni.

— **A falragaszok rongálását** mindmáig nagyon enyhén büntették az érvényben levő törvények. A most életbelépett 1914. XIV. tc. a falragaszokat is védelembe veszi s a törvény 29. §-a kimondja, hogy kihágást követ el és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, aki falragaszok megengedett kifüggesztését megakadályozza, vagy jogosan kifüggesztett falragaszt jogtalanul letép.

Az osztatlan közös legelő. Az osztatlan közös legelőről szóló 1913. évi X. t.-c. végrehajtásáról kihirdetett rendeletet, amely a törvény életbelépésének napjára ez év május 1-ét állapította meg, a földművelésügyi miniszter most küldte meg a törvényhatóságoknak. Minthogy a törvényszerint a közigazgatási bizottság hatáskörébe utalt teendőket a közigazgatási bizottságnak egy új, ugynevezett gazdasági albizottsága végzi, föl hívta a miniszter a törvényhatóságokat, hogy ennek az albizottságnak megalakítása iránt a belügyminisztertől veendő rendelethez képest kellő időben intézkedjenek, nehogy a törvény végrehajtása fönnakadást szenvedjen.

Varjak irtása és védelme. Turkeve határában a tél folyamán sok kárt tettek a varjak az őszi buzavetéseken. A város azért az alispán útján fölterjesztést tett a földművelésügyi miniszteriumhoz, hogy miképpen védekezék a kártevő varjak ellen. A miniszter a fölterjesztésre most érkezett leiratában arról értesíti a várost, hogy az egyes vidéke-

ken esetről-esetre tulságosan elszaporodó varjak megfelelő gyérítését a madárvédelemre vonatkozólag fennálló törvényes rendelkezések nem tilalmazzák és a varjak tulságos elszaporodásának megállítására érdekében nincs akadály annak, hogy a Turkeve temetőinek fái fészkelő varjukolóniakon a tojások és varjufiókák elszedessenek. A vetési varjak erősebb irtása azonban mellőzendő, mert azoknak pótolhatatlan rovarirtó munkája éppen a turkeveihez hasonló területeknek van legnagyobb szükségük, mivel azokon a varjun kívül alig akad más rovarirtó madár.

— **Vörös sapka a vasutasoknak.** Az ország összes vasutasai új egyenruhát kapnak. A magyarországi összes vasutak igazgatósága elfogadta már az új egyenruhaszabályzatot, csak azt várják a vasutasok, hogy az életbelépés idejét publikálják. Ugy értesülünk, hogy július 1-én már új egyenruhában sélálgatnak a pályaudvarok előtt a vasutasok. Lekerül a gallérról a mostani aranyzsinór, helyette piros hajtóka kacérkodik majd az arany rozetták alatt s az aranyból kivarrt szárnyas kerék is felkerül a feszes gallérokra, a csillagok mögé. A forgalmi szolgálatot teljesítő jogászok és mérnökök két rozettája meg fekete bársony hajtókán fog ragyogni, de a hajtóka szélén piros csik szalad körül. Azt monják maguk között a vasutasok: tábornoki piros csik. Mert hiába: A máv. új tábornoki kara a jogászokból és mérnökökből nevelődik most. De legnagyobb érdeklődéssel a forgalmi szolgálattevők vörös sapkáját várják. Eltűnik a vonatok katonás tisztelgessel fogadó vasutasok karjáról a kedves piros karszallag s messze ríkitő vörös sapka kerül a fejre.

Hirdetések

Kazánfűtő 110 korona havi fizetéssel azonnal felvétetik FLÉGNER gőzmalomban.

Medve jegyü padló-lakk
fénymáz a legjobb és legtartósabb, aránylag olcsóbb bármely gyártmánynál; mosható, igen tartós, tükör-fényű és 6 óra alatt csontkeményé szárad. Ezen kiváló minőségű padló-lakk csakis:
Havas Ignác kereskedőnél kapható **Abonyban**.
Kapható még jutányos árban: borostyán és linoleum padló-lakk, valamint olajfesték, mosható zománclakk minden színben és a festéshez szükséges ecsetek, padló és parketviasz különféle színben.

Előzetes jelentés.

Csütörtökön május 21-én.

Humoros-est.

Pünkösdkor:

Sárga csikó.

Junius 14-én:

Göre Gábor.

Junius 20-án:

Mozi szkeccs.

Eladó ház.

A Jegyző és Galamb-utca sarkán lévő 2 szoba, konyha, éléskamra és mellékhelységekből álló ház eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal: **Veróczki István**.

A szőlőtőkék repedéseiben kitelelő

szőlőmolybábok irtására

100 liter vízben 1½ klg. kénmájat és 1 klg. meszet oldjunk föl s ezzel az oldattal a rügyfakadás előtt a tőkét alaposan permetezzük meg. A gyümölcsfák rügyfakadás előtt való permetezéséhez ugyanezt az oldatot használjuk. Mayerfi-féle kénmáj 1½ klg.-os téglákban kapható:

HAVAS IGNÁC
vas- és fűszerkereskedőnél
ABONY, (Pestm.)
Kossuth-tér. Telefon 33.

Eladó

halál eset miatt a Petőfi-u. 46. sz. ház, amely áll 3 szoba 2 konyha 2 éléskamra és üvegfolyosóból. Értekezni lehet **özv. Horváth Jánosnénál**.

Szerkesztőségi telefonszám 37.

Megkezdődött a nagy Pünkösdi vásár

Vermes Aladárnál Révész Manó
és Jenő bizományi üzletében
férfi és fiú ruhák, elegáns férfi
és női felöltők és lüszter ruhák.
Ugyanott kézzel varrott első
rendű kézimunka, férfi, női és
gyermek cipők.

Kalapok, elegáns nyakkendők,
férfi, női és gyermek harisnyák,
gallérok stb. cikkek

ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN.

Szives pártfogását a t. vevő kö-
zönségnek kéri

VERMES ALADÁR.

! M e g v a n !

mindenki győződve, hogy **legolcsóbban**

KOHN MIKLÓS

úri és női divatüzletében vásárolhat.

Állandóan izléses raktárt tart **costüm kelmék-
ből**, delain, batiszt, eponge, crepon, vászon és
mosó voilekből.

Elegáns férfi és női felöltők, férfi és fiú ruhákban
pazar ujdonságok. Cipő, kalap és diszmű árukból
a saison ujdonságai.

Telefon 45. szám.

Ha tartós és elegáns

cipőt akar viselni, úgy forduljon bizalommal hozzám.
Tanulmányaimat Pesten a legelőkelőbb cipőkészítő-
nél sajátítottam. el. Elvállalom **férfi, női és gyermek
cipők** készítését, **Angol és Francia** formákban, to-
vábbá **diszmagyar csizmák**, valamint beleg lábakra
(**ortopéd**) cipők készítését. Javítások gyorsan és pon-
tosan eszközöletnek. Szives pártfogást kér

DOBOSI RÉLA

katonai és polgári műcipész, **Abony Tüzér-utca 64**

Értesítés.

MOSKOVITS cipőgyár
megváltozott.

Most

HUNGÁRIA cipőgyár r. t.

Ez alkalommal az összes raktáron lévő **cipők
mélyen leszállított** árakban árusítanak.
Győződjön meg róla vétel kényszer nélkül.

SZOLNOKI főraktár

Baross és Gorova-u. sarok.

Oriási raktár fehér vászon és tenisz cipőkben,
nyári szandálok minden nagyságban és kivitel-
ben, férfi női és gyermek **harisnyák** nagy vá-
lasztékban.

Szives pártfogást kér

ACZÉL BÉLA üzletvezető.

Legalkalmasabb

meglepetésül **ajánlom** finom kivitelű ol-
csó nagyított képeimet, **Pasztel és olaj**
— festményeim első rangú kivitelben. —

Selyem képek, művészi s olcsó fényké-
pek, valamint levelezőlapok készülnek.

ZOLTÁN fényképészeti műtermét

Cegléd. Rákóczy s Szegfű utca sarok.

Ha jó képet akar, úgy el ne mulassza e kedvező alkalmat!

Uj butor raktár

CEGLÉDEN.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomá-
sára adni, hogy **Cegléden a kath. egyház bazar-
ban** Polacsek üzlete mellett a mai kor igényei-
nek megfelelő **butor üzletet** nyitottam.

Raktáron tartok: Tömör kőrisfa háló, cse-
resznyeafa, topolyfa betéttel, jávor, bükk és tő-
mörfa hálókat, tölgy, dió és palisander ebédlő-
ket, uri szobákat, angol garniturákat, diványok,
ottománok, matracok állandóan raktáron vannak
nagy választékban.

Raktárom mielőbbi megtekintését kérve ma-
radok

tisztelettel
WEISZ JENŐ

butorkereskedő és kárpitos mester.

Szakter Károly a legjobb és legrégebb szabó cég Cegléden Telefon: 65.

Milkó Ignác elsőrendű úri szabó Szolnokon

Baross-utca 15. Szapáry-ut sarkán.

Telefon: 206. szám

Fehér László

bank- és váltó-üzlete

SZOLNOKON, Baross és Szapáry-u. sarkán.

GIRO-SZÁMLA AZ OSZTRÁK MAGYAR BANKNÁL

M. KIR. POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI SZÁMLA 34739. CLEARING FORGALOM.
INTERURBAN-TELEFON 186. SZ. Sürgőnyeim: FEHÉR BANKHÁZA SZOLNOK.

**A világ legjobb sorsjegyei a
Magyar Jelzalog Hitelbank Konvertált
sorsjegy és a**

**Pesti Hazai Első Takarékpénztár
sorsjegy**

A Pesti Hazai Takarékpénztár sorsjegyek évenként
3 huzásban vesznek részt

400.000 200.000 és 200.000 k. főnyereménnyel

Huzás 1914. évi június hó 5-én.

36 havi 4 koronás részletfizetésre nálam beszerezhetők

A konvertált sorsjegyek évenként 6 huzásban vesznek
részt.

Egy millió, 500.000 400.000 300.000 250.000 200.000
150.000 és 100.000 korona főnyereménnyel.

Huzás 1914. évi június hó 25.-én.

36 havi 6 koronás részletfizetésre nálam beszerezhetők

Az első részlet befizetése után a törvényes részletet kizárólagos
játékjoggal azonnal megküldöm és a nyeremény már a rész-
letív tulajdonosát illeti meg.

Kedvezmény: 2 részlet egyszerre való lefizetése után
ugy a konvertált mint a hazai sorsjegynél a 3-ik
részletet ingyen nyugtázom.

Javításmentes tetőfedések és
falburkolások

Eternit

PALABÓL

Csak akkor valódi
ha minden lapon
az
Eternit
törvényileg védett
szóvédjegy dom-
bornyomásban
látható.

**ETERNIT-MŰVEK
HATSCHEK LAJOS
BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UT 33.
GYÁR: NYERGESUJFALU.**

**KERJEN
MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET**

ELÁRUSÍTÓ:

Possel M. és fia.

Varrógépek

Kerékpárak

Beszélőgépek

Hanglemezek

Hozzávaló alkatrészek.

Javítások a legjobban
és legolcsóbbak.

Győződjön meg róla
jöjjön át.

LŐWI HENRIK gépraktáros és mechanikai üzletébe

CEGLÉD. Gr. Károlyi Gábor-u 1. sz. Csirkepiacz sarok.

KOLLARIT-
BŐRLEMEZ KAUCSUK KOMPOZI-
TÍVVAL BEVONT
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

UTÁNZATTÓL ÓVAKODJUNK!

„KOLLARIT“-
bőrlemez

kaucsuk-compositióval bevont ru-
ganyos, viharbiztos és időt álló
szagtalan fedéllemez.

A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze

Végtelenül tartós.

Régi zsinolytetők átfedésére ki-
válóan alkalmas. Sem mázolni,
sem mézslével bekenni nem kell.

Kapható:

Bán Sándor

fakereskedőnél Abonyban.

gyngyen
ADUNK
HASZNÁLATRA
MŰVÉSZI KIVITELTŰZ ÉS
BETŐRESMENTESÜLT PÁNCÉL

**TAKARÉKPÉRSÉLYT
BARKINEK**

Trigon

**PESTMEGYEI
TAKARÉKPÉNZTÁR R.T.**
BUDAPEST. IV. Kötő-utca 8.

A moziban

Vasárnap és Hétfőn

Juanitta A csatornától
a szinpadig.

Szenzációs bűnügyi dráma 5 felv.-ban.